

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de selectare a societăților de audit și termenii de referință pentru auditarea situațiilor financiare anuale ale întreprinderilor de stat și societăților pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social

În scopul executării prevederilor art. 13¹ alin. (2) al Legii nr. 146-XIII din 16 iunie 1994 cu privire la întreprinderea de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1994, nr.2, art.9), cu modificările și completările ulterioare, și art. 89 alin. (1) al Legii nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.1-4, art.1), cu modificările și completările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă Regulamentul cu privire la modul de selectare a societăților de audit și termenii de referință pentru auditarea situațiilor financiare anuale ale întreprinderilor de stat și societăților pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social (se anexează).

Prim-ministru interimar

GHEORGHE BREGA

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului nr.
din 2015

REGULAMENTUL
cu privire la modul de selectare a societăților de audit
și termenii de referință pentru auditarea situațiilor financiare anuale
ale întreprinderilor de stat și societăților pe acțiuni în care cota statului
depășește 50% din capitalul social

Capitolul I
Modul de selectare a societăților de audit

Secțiunea 1
Dispoziții generale

1. Regulamentul cu privire la modul de selectare a societăților de audit și termenii de referință pentru auditarea situațiilor financiare anuale ale întreprinderilor de stat și societăților pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social (în continuare – Regulamentul) stabilește modul de prezentare a scrisorii de înaintare a ofertei, structura ofertei, evaluarea și selectarea societăților de audit, scopul și conținutul termenilor de referință, efectuarea auditului, întocmirea și prezentarea scrisorii către persoanele însărcinate cu guvernarea și către conducere, indicatorii de analiză a activității economice și performanță financiară, precum și întocmirea și prezentarea raportului auditorului.

2. În sensul prezentului Regulament se utilizează noțiunile definite în Legea nr. 61-XVI din 16 martie 2007 privind activitatea de audit și Standardele Internaționale de Audit.

3. La concursul de selectare privind auditarea situațiilor financiare anuale ale întreprinderilor de stat și societăților pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social (în continuare – entități) trebuie să participe cel puțin 3 societăți de audit care corespund criteriilor prevăzute de legislația în vigoare.

4. Societatea de audit care participă la concursul de selectare privind auditarea situațiilor financiare anuale ale entităților, trebuie să întrunească următoarele cerințe speciale privind:

- a) modul și termenul de prezentare a scrisorii de înaintare a ofertei, conform prevederilor pct.6 al prezentului Regulament;
- b) structura ofertei.

5. Informația privind lansarea concursului se face publică de către entitate în modul stabilit prin intermediul organului de presă indicat în statului entității, pe pagina web oficială.

6. Societatea de audit prezintă scrisoarea de înaintare a ofertei de participare la concurs în termenul indicat de către entitate în informația de lansare, care nu poate fi mai mic de 30 de zile. În cazul în care, scrisoarea parvine după termenul indicat, aceasta este respinsă, fără a fi examinată.

Secțiunea a 2-a **Structura ofertei**

7. Oferta de participare la concurs se întocmește pe blancheta cu antet a societății de audit în limba de stat, clar, cu număr și dată de ieșire, în două exemplare (unul – pentru entitate, altul – pentru societatea de audit) și conține următoarea informație:

a) denumirea și sediul societății de audit, telefoanele de contact, poșta electronică, rechizitele bancare;

b) descrierea succintă a activității societății de audit, cu prezentarea experienței auditorilor angajați;

c) numărul misiunilor de audit și tipurile de entități auditate pentru ultima perioadă de gestiune, precum și, după caz, suma pagubelor materiale cauzate acestora;

d) perioada de efectuare a auditului, cu respectarea termenelor indicate de către entitate;

e) termenul de prezentare a scrisorii către persoanele însărcinate cu guvernarea și către conducere;

f) termenul de prezentare a raportului auditorului;

g) numărul minim al auditorilor care vor efectua auditul obligatoriu al situațiilor financiare anuale;

h) utilizarea, după caz, a activității expertului, ținând cont de domeniul de activitate al entității;

i) modul de asigurare a riscului de audit conform prevederilor art. 9 al Legii nr. 61-XVI din 16 martie 2007 privind activitatea de audit;

j) lipsa relațiilor de afiliere cu entitatea și/sau persoanele cu funcții de răspundere ale entității, fondatorul entității, cu excepția statului;

k) onorariul de audit;

l) semnătura conducătorului.

La ofertă se anexează copia de pe licența valabilă pentru desfășurarea activității de audit.

Secțiunea a 3-a

Evaluarea și selectarea societăților de audit

8. Evaluarea și selectarea societăților de audit se efectuează de către Consiliul de administrație al întreprinderii de stat/Consiliul societății pe acțiuni în mod confidențial stabilit, ținând cont de informația expusă în ofertă, luând cumulativ în calcul:

- a) perioada de efectuare a auditului;
- b) termenul de prezentare a scrisorii către persoanele însărcinate cu guvernarea și către conducere;
- c) termenul de prezentare a raportului auditorului;
- d) numărul minim al auditorilor care vor efectua auditul obligatoriu al situațiilor financiare anuale;
- e) lipsa relațiilor de afiliere cu entitatea și/sau persoanele cu funcții de răspundere ale entității, fondatorul entității, cu excepția statului.

9. Câștigător al concursului este desemnată societatea de audit, selectată în condițiile pct. 8 al prezentului Regulament. Entitatea contactează doar societatea de audit câștigătoare.

10. În cazul societăților pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social, adunarea generală a acționarilor confirmă societatea de audit pentru efectuarea auditului obligatoriu al situațiilor financiare anuale și stabilește cuantumul retribuiției serviciilor ei, conform prevederilor art. 50 alin. (3) lit.e) din Legea nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni.

În cazul întreprinderilor de stat, administratorul asigură, la decizia Consiliului de administrație, efectuarea auditului situațiilor financiare anuale și încheie contractul de audit cu societatea de audit, conform prevederilor art. 8 lit. e) al Legii nr. 146-XIII din 16 iunie 1994 cu privire la întreprinderea de stat.

Capitolul II

Termenii de referință pentru auditarea situațiilor financiare anuale ale întreprinderilor de stat și societăților pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social

Secțiunea 1

Scopul și conținutul termenilor de referință

11. Scopul de bază al fondatorului/acționarului constă în efectuarea auditului situațiilor financiare anuale ale entităților.

Scopul suplimentar al fondatorului/acționarului constă, după caz, în efectuarea analizei informațiilor conținute în situațiile financiare anuale ale

entităților, conform unor proceduri suplimentare celor ce țin de auditarea situațiilor financiare anuale.

12. Termenii de referință includ cerințe privind efectuarea auditului, întocmirea și prezentarea scrisorii către persoanele însărcinate cu guvernanta și către conducere, determinarea, după caz, a indicatorilor de analiză a activității economice și performanță financiară, întocmirea și prezentarea raportului auditorului.

Secțiunea a 2-a **Efectuarea auditului**

13. Auditul se efectuează conform Standardelor Internaționale de Audit (în continuare – S.I.A.) și include efectuarea testelor asupra tranzacțiilor și/sau privind existența, proprietatea și modul de evaluare a elementelor contabile ale entității. Societatea de audit desemnată analizează sistemele contabile și de control intern astfel încât să poată stabili dacă acestea sînt potrivite pentru a fi folosite ca bază pentru întocmirea situațiilor financiare și dacă entitatea a ținut corect contabilitatea conform cerințelor legislației din domeniu.

14. Societatea de audit desemnată întocmește contractul de audit/scrisoarea de misiune conform prevederilor art. 7 alin. (3) al Legii nr. 61-XVI din 16 martie 2007 privind activitatea de audit și a S.I.A. 210 „Convenirea asupra termenilor misiunilor de audit”.

15. Planificarea auditului se efectuează conform prevederilor S.I.A. 300 „Planificarea unui audit al situațiilor financiare” și implică stabilirea strategiei generale de audit și elaborarea planului de audit, ținînd cont de dimensiunea și complexitatea entității, precum și, în funcție de caz, de experiența anterioară în cadrul entității a membrilor echipei misiunii de audit.

16. Auditul include evaluarea estimărilor semnificative și a deciziilor conducerii privind întocmirea situațiilor financiare, pentru a stabili dacă politicile contabile corespund legislației și genului de activitate al entității și dacă sînt aplicate consecvent și prezentate în mod adecvat.

17. În procesul efectuării auditului, auditorul trebuie să solicite declarații scrise de la conducerea entității, după caz, de la persoanele însărcinate cu guvernanta, conform prevederilor S.I.A. 580 „Declarații scrise”.

18. Societatea de audit este obligată să garanteze respectarea:

a) principiului independenței și independența onorariului de audit de evenimentele bazate pe condiționări sau de eventualități neprevăzute conform

prevederilor art. 11 al Legii nr. 61-XVI din 16 martie 2007 privind activitatea de audit și a Codului etic al profesioniștilor contabili;

b) principiului confidențialității informației, obținute în timpul efectuării auditului conform prevederilor art. 13 al Legii nr. 61-XVI din 16 martie 2007 privind activitatea de audit și a Codului etic al profesioniștilor contabili;

c) cerințelor față de controlul calității lucrărilor de audit conform prevederilor art. 15 al Legii nr. 61-XVI din 16 martie 2007 privind activitatea de audit;

d) răspunderii conform prevederilor art. 35 alin.(2) al Legii nr. 61-XVI din 16 martie 2007 privind activitatea de audit.

Secțiunea a 3-a

Întocmirea și prezentarea scrisorii către persoanele însărcinate cu guvernanta și către conducere

19. Până la emiterea raportului auditorului, sau după, societatea de audit întocmește și adresează o scrisoare în original pe blancheta cu antet în limba de stat conducerii entității și în copie persoanelor însărcinate cu guvernanta (Consiliul de administrație al întreprinderii de stat/Consiliul societății pe acțiuni), care include deficiențele pe care auditorul le-a identificat pe parcursul auditului și care, potrivit raționamentului profesional, sînt suficient de importante pentru a fi aduse la cunoștință, precum și propuneri de soluționare a acestora.

20. Întocmirea și prezentarea scrisorii către persoanele însărcinate cu guvernanta și către conducere se efectuează conform prevederilor S.I.A. 260 „Comunicarea cu persoanele însărcinate cu guvernanta” și S.I.A. 265 „Comunicarea deficiențelor în controlul intern către persoanele însărcinate cu guvernanta și către conducere”.

Secțiunea a 4-a

Întocmirea și prezentarea raportului auditorului

21. Raportul auditorului se întocmește, în baza rezultatelor auditului, în limba de stat pe blancheta cu antet a societății de audit și se prezintă în original conducerii entității și, în copie, persoanelor însărcinate cu guvernanta, în termenele stabilite în contractul de audit/scrisoarea de misiune.

22. Întocmirea și prezentarea raportului auditorului se efectuează conform prevederilor art. 8 al Legii nr. 61-XVI din 16 martie 2007 privind activitatea de audit, cu aplicarea S.I.A. 700 „Formarea unei opinii și raportarea cu privire la situațiile financiare”, S.I.A. 705 „Modificări ale opiniei raportului auditorului independent”, S.I.A. 706 „Paragrafele de observații și paragrafele explicative din raportul auditorului independent”.

Secțiunea a 5-a

Indicatorii de analiză a activității economice și performanță financiară

23. Întru realizarea scopului suplimentar al fondatorului, societatea de audit prezintă pentru perioada precedentă și perioada auditată, informația comparativă privind analiza activității economico-financiare cu utilizarea indicatorilor economico-financiar, calculați conform formulelor de calcul prezentate în anexa la prezentul Regulament, cu dezvăluirea impactului acestora asupra activității entității, factorilor care au generat și care reiese din modificarea indicatorilor economico-financiar determinați.

24. Informația privind analiza indicatorilor economico-financiar, calculați conform prevederilor punctului 21 trebuie să conțină și o evaluare privind capacitatea entității de a-și continua activitatea, performanțele obținute în procesul desfășurării activității economico-financiare, cu prezentarea desfășurată a informației comparative pentru perioada precedentă și perioada auditată privind:

- a) valoarea contabilă/nominală a fiecărei grupe de creanțe;
- b) mărimea creanțelor compromise înregistrate și decontate;
- c) costul de intrare/valoarea nominală a fiecărei grupe de investiții;
- d) mărimea veniturilor din investiții sub formă de dobânzi, dividende etc.;
- e) valoarea nominală a elementelor capitalului propriu;
- f) suma dividendelor calculate și transferate (pentru societățile pe acțiuni);
- g) suma defalcărilor transferate în bugetul de stat (pentru întreprinderile de stat);
- h) mărimea (cuantumul) dividendelor pe o acțiune (pentru societățile pe acțiuni);
- i) datoriile financiare, comerciale și calculate (valoarea nominală a fiecărei categorii (grupe) de datorii);
- j) suma costurilor îndatorării capitalizate;
- k) suma costurilor îndatorării recunoscute drept cheltuieli curente;
- l) suma datoriilor aferente creditelor, împrumuturilor și dobânzilor neachitate în termenele stabilite;
- m) ponderea costului vânzărilor în total venituri din vânzări;
- n) informația aferentă cheltuielilor de distribuire, administrative și altor cheltuieli din activitatea operațională suportate.

25. Informația privind analiza indicatorilor economico-financiar și evaluarea privind capacitatea entității se întocmește în limba de stat pe blancheta cu antet a societății de audit, se semnează de către auditorul care semnează raportul auditorului și se prezintă în original conducerii entității și, în copie, persoanelor însărcinate cu governanța.

Anexă
la Regulamentul cu privire la modul de selectare
a societăților de audit și termenii de referință pentru
auditarea situațiilor financiare anuale ale întreprinderilor
de stat și societăților pe acțiuni în care cota statului
depășește 50% din capitalul social

Formulele de calcul a indicatorilor economico-financiari

Nr. d/o	Indicatori	Formula de calcul	
1.	Rata activelor imobilizate (rata imobilizărilor)	<i>Total active imobilizate/ Total active</i>	$r.130(b^1) / r. 310(b)$
2.	Rata activelor circulante	<i>Total active circulante/ Total active</i>	$r.300 (b) / r.310 (b)$
3.	Rata creanțelor în valoarea totală a activelor	<i>Total creanțe / Total active</i>	$(r.100+r.190+r.200+r.210+ +r.220+r.230+r.240)(b) / r.310(b)$
4.	Rata creanțelor curente în valoarea activelor circulante	<i>Total creanțe curente / Total active circulante</i>	$(r.190+ r.200+ r.210+ r.220+ r.230+ +r.240) (b) / r.300(b)$
5.	Rata stabilității financiare	<i>(Total capital propriu+ total datorii pe termen lung) / Total pasive</i>	$(r.390 + r.440)(b) / r.590(b)$
6.	Rata datoriilor curente	<i>Total datorii curente/ Total datorii</i>	$r.580(b) / (r.440 + r.580)(b)$
7.	Rata datoriilor totale sau rata de îndatorare totală (coeficientul de atragere a surselor împrumutate)	<i>(Total datorii pe termen lung+Total datorii curente) / Total pasive</i>	$(r.440 + r.580)(b) / r.590(b)$
8.	Rata solvabilității generale	<i>Total pasive/ Total datorii</i>	$r.590(b) / (r.440+r.580)(b)$
9.	Rentabilitatea veniturilor din vânzări	<i>Profit brut(pierdere brută) x 100%/ Venituri din vânzări</i>	$r.030 (spp) x 100% / r.010(spp)$
10.	Rata generală de acoperire a capitalului propriu (rata pârghiei financiare)	<i>Total pasive/ Total capital propriu</i>	$r.590 (b) / r.390 (b)$

11.	Coeficientul corelației dintre sursele împrumutate și sursele proprii	<i>Total datorii/ Total capital propriu</i>	$(r.440+r.580)(b) / r.390(b)$
12.	Rata autonomiei globale (coeficientul de autonomie)	<i>Total capital propriu/ Total pasive</i>	$r.390(b) / r.590(b)$
13.	Numărul de rotații ale creanțelor curente	<i>Venituri din vânzări/ Valoarea medie a creanțelor curente totale</i>	$r.010 (spp^2) / [(r.190+r.200+r.210+r.220+r.230+r.240)col.4(b) + (r.190+r.200+r.210+r.220+r.230+r.240) col.5(b)] / 2$
14.	Fondul de rulment net	<i>Total active circulante – Total datorii curente</i>	$(r.300 - r.580)(b)$
15.	Lichiditatea curentă	<i>Total active circulante/ Total datorii curente</i>	$r.300(b) / r.580(b)$
16.	Rentabilitatea activelor (economică)	<i>Profit (pierdere) pînă la impozitare (sau profit net/ pierdere netă a perioadei de gestiune) x 100% / Valoarea medie a activelor totale</i>	$[r.100(spp) (sau r.120(spp))] x 100\% / [(r.310 col.4+ r.310 col.5)(b) / 2]$
17.	Durata de colectare a creanțelor curente	<i>Valoarea medie a creanțelor curente x 360 zile/ Venituri din vânzări</i>	$[(r.190+r.200+r.210+r.220+r.230+r.240 col.4+ (r.190+r.200+r.210+r.220+r.230+r.240) col.5) (b) / 2] x 360 / r.010 (spp)$
18.	Numărul de rotații ale activelor	<i>Venituri din vânzări / Valoarea medie a activelor</i>	$r.010 (spp) / [(r. 310 col.4+r. 310 col.5)(b) / 2]$
19.	Numărul de rotație al datoriilor curente	<i>Venituri din vânzări/ Valoarea medie a datoriilor curente</i>	$r.010(spp) / [(r.580col.4 + r.580col.5)(b) / 2]$
20.	Perioada de achitare a datoriilor curente	<i>Numărul zilelor în perioada de gestiune(360)/ coeficientul de rotație al</i>	$360/ r.010(spp) / [(r.580col.4 + +r.580col.5)(b) / 2]$

		<i>datoriilor curente</i>	
21.	Rata de acoperire a datoriilor cu numerar	<i>Fluxul net de numerar din activitatea operațională/ Total datorii pe termen lung+Total datorii curente</i>	$\frac{r.080 \text{ (sfn}^3\text{)}}{(r.440 + r.580)(b)}$
22.	Rentabilitatea capitalului propriu (financiară)	<i>[Profit net (pierdere netă) al perioadei de gestiune (sau profit (pierdere) pînă la impozitare)] x 100% / Valoarea medie a capitalului propriu</i>	$\frac{[r.120(spp) \text{ (sau } r.100(spp)\text{]} \times 100\%}{[(r.390col.4 + r.390 col.5)(b) / 2]}$

- Notă:** ¹ bilanț – (b);
² situația de profit și pierdere – (spp);
³ situația fluxurilor de numerar – (sfn).

Notă informativă

asupra proiectului de Hotărîre a Guvernului „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de selectare a societăților de audit și termenii de referință pentru auditarea situațiilor financiare anuale ale întreprinderilor de stat și societăților pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social”

Necesitatea elaborării proiectului de Hotărîre a Guvernului „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de selectare a societăților de audit și termenii de referință pentru auditarea situațiilor financiare anuale ale întreprinderilor de stat și societăților pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social” este generată de prevederile art. 13¹ alin. (2) al Legii nr. 146-XIII din 16 iunie 1994 cu privire la întreprinderea de stat, cu modificările și completările ulterioare și a art. 89 alin. (1) al Legii nr. 1134-XIII din 2 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni, cu modificările și completările ulterioare.

Prezentul proiect stabilește modul de selectare de către întreprinderile de stat și societățile pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social a societăților de audit pentru auditarea situațiilor financiare anuale, precum și termenii de referință.

Scopul proiectului constă în oferirea informației necesare fondatorului/acționarului privind elaborarea și fundamentarea deciziilor corespunzătoare în urma auditării situațiilor financiare anuale și efectuării analizei informațiilor conținute în situațiile financiare anuale ale entităților.

Proiectul prevede, că la concursul de selectare trebuie să participe cel puțin 3 societăți de audit care corespund criteriilor prevăzute de legislația în vigoare. Societatea de audit care participă la concursul de selectare, trebuie să întrunească cerințele privind modul și termenul de prezentare a scrisorii de înaintare a ofertei, precum și structura ofertei. De asemenea, proiectul stabilește evaluarea și selectarea societăților de audit de către Consiliul de administrație al întreprinderii de stat sau după caz, de Consiliul societății pe acțiuni.

Termenii de referință, care se conțin în proiect, includ cerințe privind efectuarea auditului, întocmirea și prezentarea scrisorii către persoanele însărcinate cu guvernarea și către conducere, precum și a raportului auditorului.

De asemenea, sunt prevăzute cerințele privind conținutul informației privind analiza activității economico-financiare și formulele de calcul a indicatorilor corespunzători.

Proiectul a fost avizat de către majoritatea autorităților publice centrale, care monitorizează activitatea întreprinderilor de stat și societăților pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social.

Expertiza anticorupție și juridică a proiectului a fost efectuată corespunzător de către Ministerul Justiției și Centrul Național Anticorupție.

Proiectul a fost prezentat pentru consultare publică, fiind plasat la 11 mai 2015 pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor.

Conform Indicației Guvernului nr. 1401-654 din 07.08.2015 a fost organizată o dezbatere cu Ministerul Economiei, concluziile fiind reflectate în Tabelul divergențelor.

Prevederile prezentului proiect vor asigura eficiența mecanismelor de selectare de către întreprinderile de stat și societățile pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social a societăților de audit, precum și de auditare de către societățile de audit a situațiilor financiare anuale.

MINISTRU

Anatol ARAPU